

2. számú melléklet

**Az Európai Unióban használt
díjképzési rendszerek főbb jellemzői**

A vasúti hálózat-hozzáférési díjrendszer kereteiről, valamint a hálózat-hozzáférési díjak képzésének és alkalmazásának alapvető szabályairól szóló 83/2007. (X. 6.) GKM-PM együttes rendelet 13. § (3) k, pontja alapján a VPE Kft. a díjszámítás során figyelembe veszi az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államokban alkalmazott gyakorlatokat.

A 2005. április 29-én megtartott ECMT (European Conference of Ministers of Transport) konferencia alkalmából egy átfogó tanulmány készült az egyes európai országok által alkalmazott hálózat-hozzáférési díjakról, ezek nemzeti szabályozásairól valamint bemutatásra kerültek az egyes díjképzési módszertanok alapelvei.

A tanulmány az alábbi díjképzési alapelveket különbözteti meg:

- „Határkötség” - a (minimális) szolgáltatás díja megegyezik a szolgáltatás határkötségével
- „Határkötség+” - a díjazás a határkötségek meghatározásán alapul, de az állami hozzájárulás mértékének csökkentése érdekében a szolgáltatást igénybe vevőknek felárat is kell fizetniük.
- „Összkötség” - a díjazás az összes (indokolt) költség meghatározásán alapul
- „Összkötség-” - a díjazás az összes (indokolt) költség meghatározásán alapul, de a díjak csökkentése érdekében az állam biztosítja a pályavasutak (pályavasúti szervezetek) költségei fedezetének egy részét, a díjnak csak a fennmaradó részre kell fedezetet nyújtaniuk.

Az egyes európai országok díjképzési gyakorlatát az alábbi táblázat mutatja be.

	Díjképzési alapelv	Díjak vetítési alapja			
		Fix díjak	Elegytkm	Vonatkm	Pályaszakasz hossza
Ausztria	Határkötség+		✓	✓	
Belgium	Összkötség-				
Bulgária	Határkötség+		✓	✓	
Csehország	Határkötség+		✓	✓	
Dánia	Határkötség+			✓	
Észtország	Összkötség	✓	✓	✓	
Finnország	Határkötség+		✓		

Franciaország	Határköltéség+	✓		✓	✓
Hollandia	Határköltéség			✓	
Lengyelország	Összköltéség			✓	✓
Litvánia	Összköltéség			✓	
Németország	Összköltéség-			✓	
Magyarország	Összköltéség			✓	✓
Nagy Britannia	Határköltéség+			✓	
Olaszország	Összköltéség-	✓		✓	✓
Portugália	Határköltéség			✓	
Románia	Összköltéség	✓	✓		✓
Svájc	Határköltéség+		✓	✓	
Svédország	Határköltéség+		✓		
Szlovénia	Összköltéség			✓	

Forrás: ECMT

A nemzetközi vasúti árutovábbítás és személyszállítás versenyképessége megítéléséhez elsősorban a környező országok díjképzési gyakorlatát szükséges vizsgálni. Az alábbi táblázat az alapszolgáltatások díjszámítása során használt vetítési alapokat mutatja be a szomszédos országok hálózat-hozzáférési díjrendszere tekintetében a 2010/2011. menetrendi évre vonatkozóan.

	Díjak vetítési alapja					
	Elegy-tonna km	Bruttó-tonna km	Vonat km	Vonat-típus	Vonal-típus	Környezet-terhelési felár
Ausztria	-	✓	✓	-	✓	-
Csehország	-	✓	✓	✓	✓	✓
Horvátország	-	✓	✓	✓	✓	-
Románia	-	-	✓	✓	✓	✓
Szlovákia	-	✓	✓	✓	✓	-
Szlovénia	✓	✓	✓	✓	✓	-

Forrás: <http://www.railneteurope.com/> honlapról letölthető Hálózati Üzletszabályzatok